

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput V. Innocentius III. (a) Strigonien. Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

feliciter es de voto illo solvendo. Et paulo post: *Certus enim esse debes, quia cum te ipsum Deo votum vovisti, solvisti omnia vota minoria.* Idem *epist. 154.* Undelicet in presenti textu ageretur de voto peregrinationis, quod est incomparabile cum statu religioso, ut generalis respectu cujusque voti maneret constitutio, Raymundus omisit ea verba: *Proposuerit visitare;* & tantum Pontificis constitutionem compilavit. Quo modo tamen hæc commutatio fiat, an ex natura rei, vel gratiæ juris Pontificii, doctè exponit P. Suarez *dict. cap. 14. per votum,* & post eum Garcia *dict. dub. 2. per vot.*

5. *Dissolvi-
sur dubi-
tandi ra-
tio.* Nec obstat dubitandi ratio suprâ adducta, quia licet votum simplex solenni æquiparetur, ut quemadmodum culpæ mortalis reus est, qui frangit votum solenne, ita & qui violat votum simplex; discrimen tamen versatur inter simplex, & solenne votum, quia solenne votum cum sit perfectionis, non est commutabile in aliud nisi strictioris ordinis, *cap. licet, de regul. votum* verò simplex cum sit imperfectius, commutabile est in votum solenne religionis. Nec obstat textus in *dict. cap. commissum*, cujus interpretationem dedi in *cap. 2. de convers. conjug.* & latius dabimus in ejus commentario. Nec obstat textus in *dict. cap. qui post, de regul.* nam dicendum est, per solenne votum

professionis factæ in religione commutari votum simplex strictioris religionis, ex presenti textu, poenitentia tamen illi injungitur, quia levitas animi, remissio aliqua, & tepiditas spiritus aderant, quibus retrahebatur ab ingressu strictioris religionis; unde licet in ejus textus specie licet permaneat in religione laxiori; tamen poenitentia illi injungitur, quia in strictiori religione votum emissum adimplevit. Nec obstat ultimum augmentum ipsius dubitandi rationis, cui respondendum est dicendo, in omni actu duo principaliter desiderari, scilicet voluntatem & potentiam, *l. non omnes ff. si certum petatur, l. cum te, C. de donation. ante nupt.* unde licet in sermo voluntas sit ingrediendi religionem, deficit tamen potentia, qua obstructus est Domino, cui personale obsequium præstare cogitur: quare ejus vota sunt nulla ex defectu potestatis, & irritantur à Domino; quare obsequium illud, est temporale, commutari non potest propria auctoritate in perpetuum religionis, ut docuit D. Thomas 2. 2. *quest. 88. artic. 8.* & ex eo Sotus *lib. 7. de justitia, quest. 7. artic. 1.* Similiter etiam votum sit reale in favorem tertii emissum, à quo ejus obligatio sit acceptata, non commutatur per ingressum religionis, immò adhuc post professionem adimplendum est.

CAPUT V.

Innocentius III. (a) Strigonien. Archiepiscopo.

Non est dicendus voti transgressor, qui quod vovit, de auctoritate Sedis Apostolicæ, justâ tamen ex causâ distulerit adimplere. Sancti significavit nobis charissimus in Christo filius noster Henricus (b) Hungariæ Rex Illustris, quod cum in regni (c) perturbatione consilium, & auxilium tuum sibi fenserit hactenus profuisse, utilitati ejus non modicum derogares, si Hierosolymam (sicut ex voto teneris) regno pergeres impacato. Cum nobis igitur imminet de honore ipsius Regis, & statu Regni Hungariæ sollicitè cogitare, fraternitati tuæ per Apost. scripta mandamus, quatenus non prius iter arripias Hierosolem adeundi, quam Regnum ipsum fuerit tranquillitati pristinae, faciente Domino, restitutum, vel super hoc receperis ab Ap. Sed. mandatum. Datum Later.

NOTÆ.

1. (a) *Strigon.*] Ita etiam legitur tertia in collectione, *sub hoc tit. cap. 1.* & in epistolis Innoc. Colonia editis, *fol. 3.* ex quo registro ita restituo litteram, & inscriptionem hujus textus. De Strigoniensi diocesi egi in *capite final. de postul. Prælat.*

2. (b) *Hungaria.*] Hungaria, quæ nomen ab Hunnis, seu Ungaris populis ex Scythia profectis, qui eam incoluerunt, habere videtur, Pannoniam, & ultra Danubium Jarigum, & Dacorum regionem ferè omnem occupat, à Dravo fluviò ad Meridiem sumit initium; à Septentrione à Sarmatis, quos Colonos dicimus; ab Occasu Austriam habet, superioris quondam Pannoniæ caput: ab Oriente Myriam, quam Retianam nunc appellant. Danubius maximus fluviùs per medium interinfluit, atque inter partes, nempe ulteriorem, & citeriorem scindit: Citerioris Hungariæ caput est Buda, regni sedes, ut post Ptolomeum, & Hortalium referunt Bonfidius, & alii scriptores, & descriptores illius regni.

(c) *Perturbatione.*] Mortuo enim Vela tertio Hungariæ Rege, Henricus, alias Hemicus ejus filius natu major in regno legitime successit; Andreas verò frater minor, de quo in presenti textu, & sequenti agitur, conspiratione Magnatum, fratrem ejicere, & spoliare conabatur: ventum fuit ad arma, & acies utrimque prodierunt, de qua conspiratione Innocentius Abbas S. Martini ita scribit *lib. 1. epist. in edit. Colonia, fol. 3.* [Ex litteris, quas charissimus in Christo filius noster Henricus Hungariæ Rex Illustris ad Sedem Apostolicam destinavit, nobis innotuit, quod contra Serenitatem Regiam cum nobili viro A. Duce, satre ipsius temerè conspirati, cui etiam adhuc diceris inharere. Cum igitur felicitis memoriæ Cælestinus Papa prædecessor noster sub pœna excommunicationis universis in Hungaria constitutis curaverit inhihere, ne dicto Duci contra salutem Regiam consilium darent ali-quod, vel juvamen: Nos tibi, quem publica fama contra ipsius prædecessoris nostri prohibitionem (sicut dicitur) venisse demonstrat, salutationis alloquium denegantes, ad nostram duximus presentem.

præsentiam evocandum, per Ap. tibi scripta mandantes, quatenus usque ad festum Exaltationis sanctæ Crucis proximè venturum, nostro te conspectui repræsentes, ad objecta sufficienter, & rationabiliter responsum. Unde his temporibus valde turbata fuerat ipsa Hungaria, ut referunt Aneas Silvius in *epit. decad. lib. 6.* Bonfidius, & alii, quos in sequenti textu laudabimus. Et cum Henricus ope, & auxilio Strigoniensis Episcopi sedare discordiam intenderet, ipse Episcopus consuluit Innocent. III. utrum votum, quod fecerat Hierosolymam adeundi, possit differre interim, dum paci, & quieti regni Hungariæ intendebat. Cui respondet Innocentius in præsentibus textu, ipsum non ideo transgressorem voti esse, eo quod ut sederentur discordiæ civiles, non poterat discedere ab Hungaria, & proficisci in Hierosolymam, ut in alio simili casu ipse Innocentius scribit *lib. 2. regest. 14. epist. 133.* in hæc verba: [Dilectus filius nobilis vir Walterus, Dominus de Avesnis, transmissa nobis petitione monstravit, quod cum affixo suis humeris signo crucis ad subsidium Terræ sanctæ venerit proficisci, & se ad iter peregrinationis accinxerit ad exequendum, B. Subdiaconus frater suus, Cantor quondam Ecclesiæ Laudunum, qui devastaverat, Dei timore postposito, & abjecto habitu clericali, hostiliter terram suam incendio multiplici, & rapinis, accinctus balteo militari ab ipso W. monitus assecurare voluit usque ad ejus reditum dictam terram. Sed ab eo recedens animo indignandi, eidem fratri, & ejus terræ gra-

viter adversatur. Unde cum ex discessu suo irreparabile damnum per ipsum B. sibi, ac ejus terræ timeat proventurum, nobis humiliter supplicavit, ut propter necessitatem hujusmodi, ad exequendum votum emissum, sibi, & familie suæ concedere dignemur inducias competentes. Unde nos venerabilibus fratribus nostris Suesionen. & Melden. Episcopis, & dilecto suo Abbati Longi Pontis Suesionen. Dioc. nostris dedimus litteris in mandatis, ut auctoritate nostra dilationem exequendi votum peregrinationis prædictæ, quamdiu eis constiterit durare hujusmodi, absque dolo, & fraude, necessitatis articulum, concedant eisdem, ipsum, & familiam suam non permittentes supra hoc ab aliquo molestari. Ita quod eo cessante, ad nostrum consilium & mandatum reddat Domino, quod promisit, in terræ sanctæ subsidium prope-rando. Et interim ad subventionem ipsius juxta possibilitatem suam, quemadmodum cum fratre Aimaro Thesaurario domus Militiæ Templi Parisi cui supra hoc scribimus, poterit convenire, compertens mittat subsidium: cum sicut pro certo didicimus, eo plus solito indigeat ipsa terra. Ne igitur occasione cautionis, quam recepistis ab ipso, cum relaxastis excommunicationis sententiam, quam pro eo, quod votum non exequebatur emissum, tulistis in eum, mandatum nostrum valeat impediri: præsentium vobis auctoritate mandamus, quatenus permittatis, ut juxta præscriptam formam in ipso negotio procedatur. Datum Later. III.

Idus Decemb. Pont. N. anno

XIV.]

CAPUT VI.

Nobili viro A. (a) Duci, de prosecutione voti Regis Hungariæ patris sui defuncti.

Licet universis liberum sit arbitrium in votando, & necessitas in votis locum non habeat, sed voluntas; usque adeo tamen solutio (b) necessaria est post votum, ut sine propriæ salutis dispendio alicui resilire non liceat ab his, quæ sponte, ac solenniter repromisit. Accipimus siquidem, quod cum in clytæ recordationis (c) B. quondam Rex Hungariæ pater tuus ageret in extremis, & de sua penitus convalescentia desperaret, votum, quo voverat Domino Hierosolymitan. provinciam in forti manu, & brachio extenso, corde tamen humili, & spiritu visitare, sub interminatione maledictionis paternæ commisit tuæ fidei exequendum: & tu intellectâ piâ voluntate parentis, assumpto crucis signaculo, te id implerum sine dilatione qualibet promissisti. Verum eodem patre tuo sublato de medio, cum Hierosolymitanum iter te accipere simulasses, assumptæ peregrinationis oblitus, quam contra inimicos crucis dirigere debueras, in fratrem tuum, & regnum Hungariæ convertisti aciem bellatorum, & multa contra Serenitatem Regiam malignorum usus consilio commissisti. Nos autem, quos diebus istis ad Pontificatus officium (licet immeritos) Dominus evocavit, tam paci Regni Hungariæ, quam tuæ volentes saluti consulere, nobilitatem tuam rogamus, monemus, & exhortamur in Domino, ac per Apostolica tibi scripta præcipiendo mandamus, quatenus postpositis cæteris sollicitudinibus, usque ad festum Exaltationis sanctæ Crucis proximè venturum, debitum acceptæ Crucis exsolvens propositum iter arripas, & humiliter prosequaris. Nesci onus tibi à patre injunctum, & à te sponte susceptum occasione qualibet detrectaveris, paterna te reddas successione indignum, & hæreditatis emolumento priveris, cujus recusaveris onera supportare. Sciturus ex tunc anathematis te vinculo subiacere, & jure quod tibi, si dictus Rex sine prole decederet, in Regno Hungariæ competeat ordine (d) genituræ, privandum, & Regnum ipsum ad (e) minorem fratrem tuum appellatione postpositâ devolvendum. Datum Later. 1 v. Kalend. Februarii.

D. D. Gonzal. in *Decretal.* Tom. III. Pars II.

Ppp

NOTÆ.